62Az 13/2016-44

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce: **M. O.,** státní příslušnost Egyptská arabská republika, t.č. neznámého pobytu, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Praha 1, Dušní 907/10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6.4.2016 čj. OAM-377/DS-PR-P18-2016, **o udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á** .

II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno dle § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť žádost o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k České republice byla uznána nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 bylo určeno Maďarsko.

[2] V zákonem stanovené lhůtě u zdejšího soudu byla právním zástupcem podána žaloba proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného. V žalobě žalobce

především poukázal na maďarskou právní úpravu, která znemožňuje zajištění základních práv žadatelů o mezinárodní ochranu, která byla reakcí na velký počet žadatelů o azyl v r. 2015. Právě v důsledku zahlcení maďarského azylového systému, kdy v r. 2015 bylo podáno 176 900 žádostí. Důvodem pro jednoznačné konstatování absence záruky spravedlivého procesu je mimo jiné i to, že podle zprávy projektu AIDA z října 2015 v případě žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří do Maďarska přišli ze Srbska, což je i případ žalobce, jsou na základě maďarského zařízení vlády č. 101/2015 a ust. § 9 maďarského zákona o azylu č. 80/2007 odmítnuty ve zkráceném řízení, jakožto nepřípustné. Proti rozhodnutí se lze bránit pouze žalobou v 7 denní lhůtě, což je v rozporu s Nálezem Českého ústavního soudu ze dne 1. 12. 2009 sp. zn. PL ÚS 17/09. To, že proces vyřizování azylu v Maďarsku je zcela formální a nedostatečný, azylové řízení probíhá mnohdy pouze několik hodin, není poskytována efektivní právní pomoc a řízení ústí prakticky vždy řízením o neudělení azylu a vrácení žadatelů do Srbska je podepřeno i zprávou Crossing boundaries, The new asylum procedure at the border an restrictions to accessing protection in Hungary, vypacovaný ve spolupráci European Council on Refugees and Exiles a Asylum Information Database podle stavu k 1. 10. 2015, což právní zástupce navrhuje k provedení důkazu. Současně žalobce navrhl přiznání odkladného účinku a navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Usnesením zdejšího soudu ze dne 12. 5. 2016 č.j. 62Az 13/2016-17 nebylo vyhověno návrhu na přiznání odkladného účinku.

[4] Žalovaný k žalobě dne 11. 5. 2016 sdělil, že nesouhlasí s námitkami uvedenými v žalobě, informace nevládních organizací ohledně nedostatků v maďarském azylovém řízení nedokládají, že by skutečnosti dosahovaly závažnosti, které by dokazovaly, že právě žalobci by mělo hrozit nelidské a ponižující zacházení. Správní orgán zdůraznil, že v Maďarsku nehrozí žalobci nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve vztahu k vedení řízení ve věci vedení mezinárodní ochrany. Navíc sám žalobce neprokázal existenci důvodné obavy, že bude v Maďarsku vystaven reální hrobě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení. Navrhl žalobu zamítnout a nevyhovět návrhu na odkladný účinek. Vyslovil souhlas s projednáním věci bez jednání.

[5] Právní zástupce žalobce k vyjádření žalovaného podal u zdejšího soudu dne 2. 6. 2016 repliku s opětovným zdůrazněním, že nedostatky v maďarském azylovém řízení jsou takového rázu, že fakticky znemožňují reálné hájení práv a vedou ke zcela paušálnímu zamítání žádostí z obecných důvodů, mezi něž patří nepřijatelný argument týkající se vstupu z Maďarska do Srbska. Nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že příslušné mezinárodní organizace nevydaly relevantní stanoviska kritizující maďarské azylové řízení a situaci v Maďarsku. Situace v Maďarsku je oprávněně kritizována ze strany UNHCR a dalšími organizacemi. Dne 15. 9. 2015 maďarská vláda vydala prohlášení, jímž vyhlásila kritický stav způsobený masovou migrací ve dvou oblastech, dne 18. 9. 2015 byl krizový stav rozšířen na další tři oblasti a dne 9. 3. 2016 pak na celé území. Dne 6. 10. 2015 zaslala Evropská komise

Maďarsku formální upozornění týkající se souladu nové maďarské právní úpravy azylových řízení s evropským právem, přičemž na tuto výtku Maďarsko odpovědělo v listopadu 2015. Vzhledem k absenci nápravy Evropská komise zaslala Maďarsku 10. 12. 2015 oznámení o zahájení formálního řízení, přičemž zvláštní znepokojení vyjádřila s ohledem na pravidla azylového řízení, která neumožňují odkazovat na nové skutečnosti a zjištění, absenci odkladného účinku v případě odvolání, zásadní nedostatky v tlumočení a skutečností, že žadatelé mohou být odmítnuti bez osobního slyšení. Rozhodnutí jsou vydávána soudními úředníky bez garance nezávislosti. Z týchž důvodů Maďarsko v listopadu 2015 navštívil komisař pro lidská práva při Radě Evropy a vyjádřil zásadní znepokojení ze změn v legislativní úpravě. Komisař vyjádřil znepokojení především z vracení žadatelů do Srbska na základě nepřijatelnosti jejich žádostí a aplikace konceptu třetí bezpečné země a ze vzrůstající svévole při zajišťování azylantů. Reakcí maďarské vlády byl návrh přijetí řady legislativních změn v březnu 2016, které by měly vést k odstranění jakýchkoliv opatření ulehčujících integraci azylantů do maďarské společnosti. V současné době zásadním problémem maďarského azylového systému je aplikace konceptu třetí bezpečné země, které se využívá zejména pro azylanty, kteří přešli přes Srbsko. Ač UNHCR v srpnu 2012 oficiálně prohlásilo, že v srbském azylovém systému jsou závažné nedostatky, přesto Maďarsko pokračovalo v posílání azylantů do Srbska. Maďarsko v této problematické praxi na základě této výzvy ustalo a UNHCR tak za dva měsíce svůj postoj revidovalo. V září 2015 však Maďarsko svou nepřípustnou praxi vrácení do Srbska znovu obnovilo. Prohlášení Srbska bezpečnou zemí Maďarskem je zcela v rozporu se Směrnicí Parlamentu a Rady č. 2013/32. Srbsko zůstává nepochybně zemí, do níž není možné žadatele o azyl vracet a maďarská praxe je zcela nepřijatelná. K těmto závěrům došlo UNHCR i ve své poslední zcela aktuální zprávě o maďarském azylovém řízení z května 2016 a kterou jako důkaz k této replice v angličtině přiložil.

[6] Žalovaný k replice právního zástupce žalobce dne 17. 6. 2016 zdejšímu soudu nejdříve sdělil, že adresa pobytu žalobce je neznámá, zajištění policií dne 15. 6. 2016 v ZZC VL pominulo, jmenovaný byl propuštěn a jeho pobyt není nám. Dále, že každý stát má právo na svou vnitřní úpravu právních podmínek, a to, že Maďarsko přijalo v září 2015 novou trestněprávní úpravu postihující nelegální postup do Maďarska, není důvodem k zásahu do nelidského a ponižujícího zacházení žalobce, neboť ten byl již v Maďarsku v azylovém táboře zhruba týden a ze systému EURODAC vyplynulo, že ta požádal o udělení mezinárodní ochrany. Zdůraznil, že pracovníci UNHCR kontrolují postupy azylového řízení v Maďarsku a pokud se jedná o námitku, že v březnu 2016 byly navrženy legislativní změny v zákoně o azylu, jedná se teprve o návrh novely a tvrzení právního zástupce žalobce v tomto směru je pouze hypotetické a předčasné. Nesouhlasí ani s tvrzením právního zástupce žalobce, že Srbsko nelze považovat za bezpečnou zemi původu, neboť nebyl zjištěn žádný důvod, proč by měl být žalobce posuzován ve věci mezinárodní ochrany v této zemi. Správní orgán připomíná, že ve vyjádření k žalobě žalovaný nenapsal, že nevydali kritizující stanoviska, ale že nebyla vydána žádná závazná stanoviska pro členské státy, což je diametrální rozdíl. Skutečnost, že Komisař Rady Evropy kritizoval maďarský azylový zákon či odkaz na kritizující zprávu Evropské komise, je

správnímu orgánu známo, avšak zdůrazňuje, že se zatím jedná o formální upozornění v řízení pro porušení povinnosti a maďarské úřady mají lhůtu dvou měsíců na odpověď. Pokud zůstane formální upozornění bez odpovědi, Komise může rozhodnout o dalším postupu. Správní orgán nemůže předjímat rozhodnutí či postup jednotlivých institucí. Znovu zdůraznil, že na úrovni Evropské unie, ať již jejich jednotlivých výkonných orgánů či Evropského soudního dvora ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku nebylo vydáno žádné rozhodnutí či doporučení pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů v Maďarsku dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Stejně tak Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Maďarska, jak to učinil zcela jednoznačně v případě Řecka.

[7] Žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl tak, jak uvedeno v odst. [1] tohoto rozsudku. V odůvodnění uvedl, že na základě provedené lustrace v databázi EURODATS vyplynulo, že jmenovaný požádal o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku dne 23. 2. 2016 a v Rakouské republice dne 27. 2. 2016. Součástí informací poskytnutých Policií České republiky byl protokol o výslechu účastníka řízení čj. KRB-63322-18/ČJ-2016-060023-50A, ve kterém jmenovaný uvedl, že z Egypta odjel začátkem roku 2016, odletěl do Turecka do Istanbulu, pak cestoval lodí do Řecka na ostrov Santos. Vyhledal policii, dostal doklad na 30 dnů. Dále jel autobusem na hranice Makedonie, pak autem do Srbska. Převaděč mu slíbil cestu do Rakouska, ale vysadil ho v Maďarsku, kde ho zadržela policie. V táboře mu vzali otisky, byl zde zhruba týden a odjel taxíkem do Rakouska. Ve Vídni na vlakovém nádraží ho zadržela rakouská police, požádal o azyl. Dne 13. 3. 2016 si koupil lístek z Vídně do Berlína, nastoupil do vlaku, netušil, že vlak jeden přes Českou republiku. Chtěl do Německa. V České republice ani nikde v Evropě nikoho nemá. Jmenovaný požádal o mezinárodní ochranu na území Maďarské republiky jako prvním členském státě Evropské unie a dále Švýcarska, Norska, Islandu a Lichtenštejnska, a proto je Maďarsko příslušné k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a je rovněž povinno jej přijmout zpět na své území v souladu s postupem dle čl. 18 Nařízení Evropského parlamentu a Rady. Dále uvedl, že se zabýval skutečností, zda v případě Maďarska existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům v azylovém řízení a dospěl k závěru, že Maďarsko je povinno objektivně a nestranně v souladu se základními zárukami a zásadami azylového práva posoudit žádost, a že ve vztahu k Maďarsku nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí či doporučení pro členské státy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Maďarsku. Správní orgán požádal dne 17. 3. 2016 Maďarsko o přijetí jmenovaného zpět na své území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž dne 31. 3. 2016 uplynula dvoutýdenní lhůta na odpověď maďarské strany. Podle čl. 25 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady, pokud není dodržena dvoutýdenní lhůta podle odst. 1 tohoto článku, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti přijmout dotyčnou

osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd.

II.

[8] Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dle systému EURODAC žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku a dne 27. 2. 2016 i v Rakousku. Dne 14. 3. 2016 vstoupil neoprávněně na území České republiky. Žalobce byl rozhodnutím Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie ze dne 18. 3. 2016 zajištěn na dobu 32 dnů za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie č. 604/2013. Založen protokol o jeho výslechu Policií ČR dne 18. 3. 2016 o obsahu, že z Egypta odešel začátkem roku 2016, odletěl do Turecka do Istanbulu, tam byl jeden den a pak autobusem odcestoval do města Izmir. Po dvaceti dnech vycestoval lodí do Řecka na ostrov Santos, když za cestu zaplatil 1000 Eur. Po dvaceti dnech odjel autobusem na hranice Makedonie, pak autem do Srbska a za tuto cestu zaplatil převaděči 1000 Eur. Za dalších 1300 Eur mu bylo slíbeno jej převézt do Vídně, ale vyložili jej v Maďarsku, tam jej zadržela policie a odvezla do záchytného tábora. Byly mu vzaty otisky prstů, pořízena jeho fotografie a musel požádat o azyl. Byl u toho tlumočník a rozuměl všem dokumentů, které mu byly tlumočeny. Po týdnu odjel taxíkem do Rakouska spolu se dvěma Maročany. Za tuto cestu zaplatil 75 Eur. Na vlakovém nádraží ve Vídni byl zadržen policií, požádal zde o azyl, byly mu sejmuty otisky prstů a v táboře v Rakousku byl šest dnů, do 13. 3. 2016. Pak si koupil jízdenku do Berlína za necelých 100 Eur a ve 22:50 hodin nastoupil do vlaku, netušil, že vlak pojede přes Českou republiku. Chce jet do Německa a požádat tam o azyl. Celá jeho rodina je v Egyptě, v Evropě nemá žádné příbuzné. Z Egypta utekl, protože jsou chudobní, ekonomicky jsou na tom zle. V Německu chce získat práci a pomáhat rodině.

[9] U jednání soudu byl proveden důkaz správním spisem, dále soudním spisem 62Az 12/2016 a zejména tam založeným písemným materiálem přeloženým z angličtiny do češtiny předložený právním zástupcem žalobce „Maďarsko jako azylová země. Poznatky o restriktivních právních opatřeních a následné praxi uplatňované mezi červencem 2015 a březnem 2016“, který soud nechal přeložit do češtiny. Zástupce žalobce opětovně poukázal na nedostatky azylového řízení v Maďarsku a zástupce žalovaného setrval na svém názoru ohledně Maďarska jako bezpečné zemi. Zástupce žalobce navrhl provést dokazování s odvoláním na žalobu a svou repliku, a to zprávou „Crossing boundaries, The new asylum procedure at the border an restrictions to accessing protection in Hungary, vypacovanou ve spolupráci European Council on Refugees and Exiles a Asylum Information Database podle stavu k 1. 10. 2015**.** Soud tomuto návrhu nevyhověl, neboť měl za to, že zcela dostatečná zpráva o situaci v Maďarsku je výše uvedené stanovisko UNHCR.

III.

[10] Podle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení o udělení mezinárodní ochrany

zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná. Podle § 10a písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný členský stát unie.

[11] Podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 604/2013:

1. Členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.

2. Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.

Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.

3. Každý členský stát si ponechává právo na vrácení žadatele do bezpečné třetí země v souladu s pravidly a zárukami stanovenými ve směrnici 2013/32/EU.

[12] Podle čl. 7 odst. 1 Nařízení se kritéria pro určení příslušného členského státu uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena v této kapitole (soud poznamenává, že se jedná o kapitolu III., články 7 – 15).

[13] Podle čl. 8 odst. 1 Nařízení, pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, je příslušným členským státem ten členský stát, ve kterém se oprávněně nachází její rodinný příslušník nebo její sourozenec, pokud je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby. Je-li žadatelem vdaná či ženatá nezletilá osoba, jejíž manžel či manželka se nenacházejí oprávněně na území členských států, je příslušným členským státem ten členský stát, v němž se oprávněně nachází otec, matka nebo jiný dospělý, jenž je za tuto nezletilou osobu zodpovědný podle práva nebo praxe dotyčného členského státu, nebo sourozenec. Podle odst. 2, pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, která má příbuzného, jenž se oprávněně nachází v jiném členském státě, a pokud se na základě posouzení jednotlivého případu dojde k

závěru, že tento příbuzný se o ni může postarat, tento členský stát sloučí nezletilou osobu s jejím příbuzným a je příslušným členským státem za předpokladu, že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby. Podle odst. 3, pokud se rodinní příslušníci žadatele nebo jeho sourozenci nebo příbuzní uvedení v odstavcích 1 a 2 zdržují ve více než jednom členském státě, rozhodne se o příslušném členském státě s ohledem na nejlepší zájem nezletilé osoby bez doprovodu. Podle odstavce 4, v případě, že není přítomen žádný rodinný příslušník, sourozenec nebo příbuzný uvedený v odstavcích 1 a 2, je příslušným členským státem ten členský stát, ve kterém nezletilá osoba bez doprovodu podala svou žádost o mezinárodní ochranu za předpokladu, že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby.

[14] Podle čl. 9 Nařízení, pokud má žadatel rodinného příslušníka, který může pobývat jako osoba požívající mezinárodní ochrany v některém členském státě, bez ohledu na to, zda tato rodina vznikla již dříve v zemi původu, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně.

[15] Podle čl. 10 Nařízení, pokud má žadatel v členském státě rodinného příslušníka, o jehož žádosti o mezinárodní ochranu dosud nebylo v tomto členském státě přijato první rozhodnutí ve věci samé, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně.

[16] Podle čl. 11 Nařízení, pokud několik rodinných příslušníků nebo svobodných nezletilých sourozenců požádá o mezinárodní ochranu ve stejném členském státě současně nebo tak brzy po sobě, že řízení o určení příslušného členského státu může probíhat společně, a pokud by uplatnění kritérií stanovených tímto nařízením vedlo k jejich oddělení, je příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu všech rodinných příslušníků nebo svobodných nezletilých sourozenců je členský stát, který je podle kritérií příslušný k převzetí největšího počtu těchto osob, jinak je příslušný ten členský stát, který je podle kritérií příslušný k posouzení žádosti nejstaršího z nich.

[17] Podle čl. 12 odst. 1 nařízení, pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Podle odst. 2, pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.

[18] V čl. 13 Nařízení je upraven postup v případě zjištění, že žadatel překročil nedovoleným způsobem pozemní, námořní nebo vzdušnou cestou hranice některého z členských států ze třetí země (a to na základě přímých nebo nepřímých důkazů, popsaných ve dvou seznamech, které jsou uvedeny v čl. 22 odst. 3 Nařízení, včetně

údajů ve smyslu nařízení (EU) č. 603/2013). K posouzení žádosti je pak příslušný tento členský stát, přestává být příslušným 12 měsíců ode dne, kdy k nedovolenému překročení hranice došlo, v dalším je pak případně rozhodná doba pobytu v členském státě před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, a to nepřetržitá nejméně pět měsíců.

[19] Čl. 14 Nařízení Evropského parlamentu a Rady upravuje příslušnost v případě, že státní příslušník třetí země vstoupí na území členského státu, ve kterém je osvobozen od vízové povinnosti; k posouzení takové žádosti je příslušný tento členský stát, ledaže by podal žádost o mezinárodní ochranu v jiném členském státě, ve kterém je rovněž osvobozen od vízové povinnosti.

[20] Podle čl. 15 Nařízení, pokud státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti učiní žádost o mezinárodní ochranu v mezinárodním tranzitním prostoru letiště členského státu, je k posouzení žádosti příslušný tento členský stát.

[21] Podle č. 18 Dublinského nařízení je členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podle tohoto nařízení povinen přijmout zpět žadatele o mezinárodní ochranu, který podal žádost v jiném členském státě a dokončit posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

[22] Podle ust. § 10a písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný členský stát Evropské unie.

IV.

[23] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

[24] Je nesporné, že žalobce podal první žádost o mezinárodní ochranu v Maďarsku, jako prvním členském státu Evropské unie. S odvoláním na citovaná ustanovení v části III. tohoto rozsudku soud dospěl k závěru, že rozhodnutí je v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady, neboť z jednotlivých článků Nařízení zcela je zřejmé, že žalovaný správní orgán dospěl ke správnému závěru o povinnosti Maďarské republiky dokončit azylovou proceduru.

[25] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí se dostatečně vypořádal s nesplněním podmínek pro postup dle výše uvedených článků Nařízení, a proto zcela v souladu s čl. 3 odst. 2 Nařízení dospěl k jednoznačnému závěru o jedině možném postupu dle cit. čl. 3 odst. 2 Nařízení. K řízení o mezinárodní ochranu u žalobce jako žadatele o mezinárodní ochranu v Maďarsku, je příslušné Maďarsko. V

daném případě tak správní orgán postupoval dle čl. 3 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady.

[26] K nosné žalobní námitce, že v Maďarsku v současné době dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které dosahují možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení (čl. 3 odst. 2 Nařízení Dublin III) s odvoláním na materiál UNHCR z května 2016 nazvaný Maďarsko jako azylová země - Poznatky o restriktivních právních opatřeních a následné praxi uplatňované mezi červencem 2015 a březnem 2016, soud uvádí níže.

[27] V projednávané věci je nesporné, že na základě pravidel pro určení příslušnosti členského státu obsažených v kapitole III, konkrétně čl. 12 odst. 2, nařízení Dublin III je v dané věci k posouzení žádosti příslušná Maďarská republika, která přijala příslušnost k posouzení žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce však tvrdí, že jej nelze do Maďarska přemístit z důvodu neregulérnosti řízení o mezinárodní ochranu a domáhá se výjimky z aplikace pravidel pro určení příslušnosti na základě čl. 3 odst. 2 věty druhé Nařízení.

[28] Soud odkazuje na ustanovení citované v odstavci [11] tohoto rozsudku a zdůrazňuje, že *žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.* Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které n*ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.* Základem pro uvedenou právní úpravu je to, že evropský azylový systém je vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členské státě splňuje požadavky Listiny základních práv Evropské unie, Ženevské úmluvy i Evropské úmluvy o lidských právech, jinými slovy na domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí a žadatel o mezinárodní ochranu je do něj možné přemístit. Tato domněnka je však vyvratitelná, jelikož nelze vyloučit, že systém v praxi v určitém členském státě naráží na závažné funkční problémy, tudíž existuje riziko, že žadatelé o mezinárodní ochranu budou v případě přemístěni do tohoto státu vystaveni zacházení, které je neslučitelné s jejich základními právy (viz rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 2011, M.S.S. proti Belgii a Řecku, stížnost č. 30696/09). Je všeobecně známo, že Maďarsko čelí neúměrnému návalu uprchlíků a vzhledem k tomu v Maďarsku musí docházet z objektivních důvodů i k určitým nedostatkům v azylovém řízení, přičemž Maďarsko se snaží tuto situaci řešit přijetím určitých opatření, jak vyplývá především z dostupného zpravodajství, ale i výše citovaného listinného důkazu, které žalobce předložil. Otázkou je, zda předložený listinný materiál UNHCR z května 2016, je dostatečným k přijetí závěru, že Maďarsko

není v současné době bezpečnou zemí a je nutno na něj pohlížet jako na zemi, kde dochází k systematickým nedostatkům v řízeních o žádostech o azyl, které nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení, jak to má na mysli čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Žalovaný ve svých vyjádřeních zdůraznil, že na úrovni Evropské unie, ať již jejich jednotlivých výkonných orgánů či Evropského soudního dvora, ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku, nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí či doporučení pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Maďarsku, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Stejně tak ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, jako nejvyšší orgán odpovědný za dohled nad dodržováním a naplňováním Úmluvy o právním postavení uprchlíků z r. 1951 nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Maďarska a tomu nesvědčí ani obsah materiálu UNHCR z května 2016.

[29] Soud si je vědom, že je to především Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a jiné vládní či nevládní organizace angažující se v této oblasti, kteří monitorují situaci v jednotlivých zemích a tak mají z časového hlediska aktuálnější informace o kvalitě azylových řízení než soudní či jiné výkonné orgány Evropské unie, avšak i přes obavy uvedené v materiálu z května 2016 týkající se restriktivních právních opatření a následné praxi v Maďarsku, nelze dojít k závěru, že tato instituce dospěla k jednoznačnému závěru, že v rámci maďarského azylového řízení dochází až k nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie a stejně tak jako vůči Řecku tak i Maďarsku jsou ostatní země Evropské unie povinny se zdržet navrácení žadatelů o azyl do Maďarska.

[30] Vzhledem k výše uvedenému soud dospěl k závěru, že Maďarsko je nutno nadále považovat za bezpečnou zemi, která dodržuje mezinárodní smlouvy, a neexistují závažné důvody se domnívat, že v uvedeném členském státě dochází k systematickým nedostatkům v řízeních o žádostech o azyl takové intenzity, které nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení, jak to má na mysli čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie.

[31] Po provedeném řízení a dokazování dospěl soud k závěru, že žalovaný ve věci správně postupoval dle § 10a písm. b) zákona o azylu, neboť žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný členský stát Evropské unie. Je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, pak se řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaví dle § 25 písm. i) citovaného zákona. Vzhledem k tomu, že žalobci nebyli postupem žalovaného zkráceni na svých právech, postup žalovaného byl shledán zcela v souladu s platnou právní úpravou, soud žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

V.

[32] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil a podle soudního spisu mu ani žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí l z e podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, což neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 17. srpna 2016

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně